

Podczas kolejnego Forum Debaty Publicznej organizowanej przez Kancelarię Prezydenta RP, zaprezentowany został wstępny projekt ustawy o wzmocnieniu udziału mieszkańców w samorządzie terytorialnym, współdziałaniu gmin, powiatów i województw oraz o zmianie niektórych ustaw.

Jak podkreślał Pan Prezydent Bronisław Komorowski, jedną z głównych inspiracji przygotowania tej ustawy były wspólne postulaty zawarte w "Białej Księdze" złożonej jesienią ubiegłego roku przez ogólnopolskie organizacje samorządu terytorialnego. Szerokie konsultacje społeczne projektu mają potrwać do końca kwietnia br. a w maju ma on trafić już do Sejmu.

Choć podkreślano, że prezentowane rozwiązania nie przynoszą rewolucji, zarówno w zakresie funkcjonowania samorządów terytorialnych jak i ich współpracy pomiędzy sobą i organizacjami pozarządowymi, to jednak sporo z proponowanych rozwiązań ma wymiar ustrojowy. Słowa uznania należą się więc samemu Panu Prezydentowi oraz Jego urzędnikom i doradcom za podjęcie się niełatwego wyzwania, jakim jest próba zmian w tych tak ważnych obszarach.

Słowa pochwały łączę jednak z życliwą, acz bardzo stanowczą krytyką.

Mając zaszczyt występować podczas debaty w Kancelarii Prezydenta mogłem odnieść się - zaledwie sygnałnie - do kilku kwestii zawartych w tym dokumencie (podczas debaty obowiązuje bardzo ostry reżim czasowy, obowiązują 2 i 3 minutowe limity wystąpień).

Podobnie jak niemal wszystkie osoby zabierające głos w dyskusji, uważam iż proponowane rozwiązania są dużym krokiem w przód w zakresie budowy społeczeństwa obywatelskiego i wzmocnienia potencjału instytucjonalnego samorządów terytorialnych. W zakresie wzmocnienia mechanizmów wpływu obywateli na władze samorządowe, można nawet postawić tezę, że jest to krok zbyt duży. Parafrazując. Idziemy w dobrym kierunku, wspinamy się w górę, ale jesteśmy na granি. Po postawieniu tak dużego kroku samorzady terytorialne spadną w przepaść!

Jest tak niestety, bowiem wśród wielu dobrych rozwiązań oczekiwanych przez środowiska samorządowe, znajdujemy też takie, które są co najmniej zaskoczeniem.

Z jednej strony, bardzo dobrze, że pojawiają się np.:

- nowe mechanizmy współpracy samorządów terytorialnych (konwent powiatowy, konwent wojewódzki, zespół miejski);
- jednoosobowy organ wykonawczy na szczeblu powiatu;
- nowe formy angażowania obywateli w życie publiczne (konsultacje społeczne, wysłuchanie obywatelskie, interpelacja obywatelska, oraz obywatelska inicjatywa uchwałodawcza);
- wzmocniana jest pozycja jednostek pomocniczych gminy;
- buduje się nową możliwość wsparcia inicjatyw obywatelskich przez samorzady terytorialne poprzez utworzenie Funduszu Inicjatyw Lokalnych;
- zmienia się formułę absolutorium dla władz samorządowych.

Ale po zagłębieniu się w szczegóły znajdujemy wiele rozwiązań, które mijają się z dobrymi intencjami Kancelarii Prezydenta RP.

Dlatego projekt ustawy przypomina wielkanocny mazurek - tradycyjne ciasto z masy bakaliowej na

cienkim, kruchym spodzie i do tego z zakalcom (dla niewtajemniczonych smakoszy wyjasnienie: zakalec to niewypieczone ciasto, klucha maki i wody, kicz, "nieudaniec" itd.)

Autorzy projektu podkreślaja, ze jest to pierwsza wstepna propozycja ustawy i mozliwe beda w niej korekty. Daje to nadzieje na poprawe wielu istotnych bladów, nawet tracajacych o niekonstytucyjność.

Przedstawiony projekt nie zawiera takze uzasadnienia oraz nie wskazuje skutków finansowych wdrozenia nowych rozwiązani (nie ulega najmniejszej watpliwosci, ze w obecnym ksztalcie projekt ustawy naklada na samorzady nowe rozliczne obowiazki, nie gwarantujac na ich wykonanie jakichkolwiek srodków finansowych).

Trzymamy kciuki za powodzenie prezydenckiej inicjatywy legislacyjnej, wiec Związek Powiatów Polskich przygotowuje, w ekspresowym tempie, opinie do tego potrzebnego samorzadom projektu. Znosi sie, ze opinia ta bedzie zawierala co najmniej kilkadziesiat uwag.

Dlatego, ze w aktualnej wersji projektu ustawy:

- zbyt daleko idace propozycje udzialu mieszkanców w samorzadzie terytorialnym spowodowac moga paraliz funkcjonowania wladz samorzadowych (kilkunastu mieszkanców gminy, powiatu lub wojewodztwa mogloby, bez jakichkolwiek konsekwencji, angazowac w sposob ciagly ograny JST, dziesiatki pracowników samorzadowych i znaczące kwoty na ekspertyzy, raporty itd.);
- mamy do czynienia z nieuzasadniona ingerencja nowych form wspolpracy JST (konwent powiatowy, konwent wojewodzki) w autonomie organów powiatu i wojewodztwa;
- konieczne bedzie znaczące rozbudowanie administracji samorzadowej, dla realizacji nowych obowiazków zapisanych w projekcie (szczegolnie tych dotyczacych konsultacji spolecznych, obywatelskiej inicjatywy uchwalodawczej i interpelacji, wysluchania obywatelskiego);
- wdrozenie ustawy oznaczac bedzie konieczność wyasygnowania dodatkowych srodków, przede wszystkim na funkcjonowanie obslugi nowych zadan przewodniczacych rad i sejmików wojewodztw;
- w wielu punktach projekt zaklaca dotychczasowa rownowage pomiedzy organami stanowiacym i wykonawczym (na rzecz organu stanowiacego), utrudniajac zarzadzanie gmina, powiatem lub wojewodztwem oraz wydłużajac proces decyzyjny, w kwestiach istotnych dla wspolnot regionalnych i lokalnych.

To bardzo konkretne zastrzezenia, które znajduja niestety uzasadnienie w zapisach projektu ustawy (jej pełna treść oraz krótki przewodnik opisujacy glowne zalozenia przyswiecajace autorom projektu – zamieszczam ponizej).

Dlatego proponowac bedziemy korekty, z nadzieja ze zostana one uwzględnione.

Zapraszam Państwa do wspolpracy ze Związkiem Powiatów Polskich, w tworzeniu opinii na temat tego projektu. Ta ustawa moze znacząco i pozytywnie zmienic warunki funkcjonowania samorzadów w Polsce. Bedę wdzieczny za wszelkie uwagi merytoryczne, obiecujac ich pilne przestudiowanie i uwzględnienie, jesli beda zbiezne z zapisami "Bialej ksiegi" jaka przyjetly jesienia ubieglego roku ogólnopolskie korporacje samorzadowe (jej treść przypominam ponizej).

Proszę o korespondencje na adres mw@zpp.pl

Prezydencki, wielkanocny mazurek z bakaliarni i zakalcom. Wazne wydarzenie w historii polskiego samorzadu

Kategoria: Felietony

Opublikowano: niedziela, 03, kwiecień 2011 19:02

Odsłony: 4011

Wszystkiego dobrego

Marek Wójcik